

Камінська Т.Ю., магістрант
Науковий керівник – Іваненко В.О., к.е.н., доц.
Житомирський державний технологічний університет

ВРАХУВАННЯ ФАКТОРА ЧАСУ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ВАРТОСТІ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Гроші мають вартість, що змінюється в часі, тобто гривня сьогодні коштує дорожче, ніж гривня, виручена завтра. Ця ситуація виникає не лише тому, що інфляція може знизити купівельну здатність гривні, а й тому, що гривня, вкладена сьогодні, в майбутньому може принести значний прибуток. Тимчасова вартість грошей – важливий фактор при прийнятті рішень в фінансових питаннях, особливо при оцінці інвестицій.

Концепція вартості грошей у часі передбачає, що будь-які інвестиції повинні приносити дохід інвестору, що виражається в збільшенні вартості активів з плином часу. При цьому, на їх вартість може впливати ряд факторів, наприклад, інфляція, ризики, ліквідність, політична ситуація в країні, криза, курси валют і т.п. Таким чином, прийняття будь-яких інвестиційних рішень вимагає від інвестора оцінки приросту вартості активів, виходячи з заздалегідь відомою процентної ставки або очікуваної прибутковості.

Важливою умовою прийняття інвестиційних рішень є правильна оцінка грошей у часі, оскільки:

- при рівній номінальній величині вони мають різну купівельну спроможність в поточному і майбутньому періодах під впливом інфляції та фактора часу;

- гроші в процесі відтворення постійно знаходяться в обігу, виконуючи функцію капіталу.

Вартість грошей у часі зачіпає широке коло ділових рішень і знання того, як правильно виконувати розрахунки вартості грошей у часі, що важливо для фінансового менеджера. Інвестор постійно стикається з завданням оцінки грошового потоку в процесі реалізації інвестиційного проекту на певний момент часу.

Базою прийняття інвестиційних рішень служить оцінка та порівняльний аналіз обсягу передбачуваних інвестицій і очікувань грошових надходжень. Причому оцінка ефективності інвестицій є найбільш відповідальним етапом в процесі прийняття інвестиційних рішень. Від того, наскільки об'єктивно і всебічно проведена оцінка, залежать терміни повернення вкладеного капіталу і темпи розвитку підприємства. Кількісний аналіз грошових потоків певного періоду часу в результаті реалізації

інвестиційного проекту або функціонування будь-якого активу зводиться до обчислення:

- майбутньої вартості потоку грошових коштів (FVn);
- поточної (сучасної) вартості потоку грошових коштів (PVn) [2].

Рух грошового потоку від сьогодні до майбутнього рівня називається процесом нарощення або компаундингом. Процес нарощення – це визначення тієї суми, яку буде мати у своєму розпорядженні інвестор по завершенні операції, тобто Ця величина називається майбутньою вартістю грошових потоків (FV).

Рух грошового потоку у зворотному напрямку, від майбутнього до теперішнього, називається процесом дисконтування. Суть дисконтування полягає в тимчасовому впорядкуванні грошових потоків різних часових періодів з точки зору “справжнього (поточного)” моменту. Сума, яку має інвестор на початку періоду інвестування, називається справжньою (наведеною, поточною) вартістю грошових потоків (PV) (рис.1).

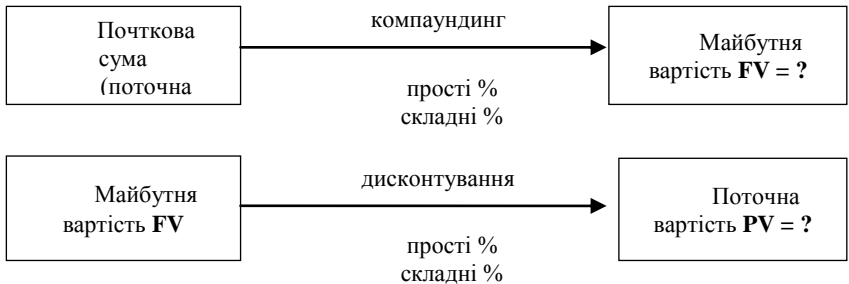

Рис. 1. Процес нарощування та дисконтування інвестицій [1]

Результативність подібної операції характеризується двояко: за допомогою абсолютного показника – приросту (FV – PV) або розрахунком відносного показника. Абсолютні показники не підходять для оцінки інвестиційних проектів в зв’язку з неспівставністю грошових потоків у часі. Найчастіше користуються коефіцієнтом-ставкою, що розраховується як відношення приросту вихідної суми до базової величини: PV або FV. У першому випадку це “темپ приросту”, у другому – “темп зниження”.

Список використаної літератури:

1. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: навч. посібн. / А.П. Дука. – К.: Вид-во “Каравела”, 2007. – 424 с.
2. Карпунь І.Н. Концепція вартості грошей у часі інвестиційних рішень / І.Н. Карпунь // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.2 – с. 201-207.